ՅԱՒԵՐԵԼՈՅԹԵՐՈՒԹ ՏԱՐՈՒ — ԹԻՒ 1921 ԵՐԵՔՇԱԲԹԱ Թ. 21 ՀՈՒՆՎԱՐ 1886 (Ղ. Տ.) 2 ՓԵՏՐՎԱՐ

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԳԱՆՁՈՒՄ

ՊՈՒՍԱԿՈՒՄԱՐԱԿԱՆ ԱՆԻՆ

Տարին վճարում

Ի Պոլսոյ համար 6 մէջիտ 3 մէջ.

Դուրսը » 7 » 3 »

20 փարա

ԳԱՆՁՈՒՄ

ՀՈԳԵՒՈՐԻՆ վերաբերեալ նամակներն ու գրութիւնները պէտք է ուղղել սոնա խմբագրութիւն, Պ. Գալիս Մէրճան Զարոյ. Բերան Էմէնի խան kırkıncı յարկ թիւ 1.

20 փարա

Ի ՊՈԼԻՍ 20 ՀՈՒՆՎԱՐ

ԱԶՊ

Լրագիրս երբեկ չկրցաս հրատարակել մինչ մինչ կարգադրութեանց պատճառաւ՝ դարս հեռաչեռէ պիտի ծանուցանենք մեր ազնիւ ընթերցողաց.

Ուստի այս մասին մեր ազնիւ բարեկամաց ներողամտութիւնը կը խնդրենք. Տնորէն

Վ. Թ. ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

ԵՐԶԵՆԻԱ

Ցոյն քաղաքին կը գրեն մեզ յունիսի 3 թուով.

Հեռագիրը գրեթէ. ամսոյ 25ին ծանոյց մեզ երշենցւոյն նորընտիր Ամասիոյ Գեր. Տ. Փիլիպոս Մրբազան մեկնած է Տրապիզոնէն այստ յերշենիս.

Այս լուրը որու կարարեր ամենքեր Երշենցիներ հանեցին փութալով ուրախութեան մեջ մեր Գեր. Հայրապետութիւնը. կը սեպնէր, անիրաւեալս կորզգաղութիւնները կը կատարէր. Արդեն փութանդ Հայրն, Ամասիոյ գրանցի թաղականը և ասոնիանը գեղեցիկ 30ն իրը ուսուցիչ ճանապարհ դնեց տասի եկան էին Ն. Սրբազնութեան մէջ և գեղ անորոյ կը մնար երշենցոյ մուտ գործելու. այն ու ժամ Ցոյնդրդն՝ որ վերջին անգամ 85 տարուց հոգիս ժամ չէր. երբ ուսուցիչներ յայտնեցին մէկ Ն-նուսեան Սրբազան վաղ քաղ ընդ առաւան ճանապարհ եկան է Սրբազնդրի թիւնանէն հանաւորս ընդ հուս կը ժամանէ իր պաշտաւանդին. Ն-ուսի գեղ. և կրան. ժողովական, քանանոյեց գա ազգ. բաղմութիւն ազգանոց հնանոյ ի ձի փութացին մինչեւ ի գիւղն վաղաներ երնել ընդ առաջ. Ազգային կեդրոնական և այլ վարժարանաց աշակերտաց Ս. Առաքելոցին անդնիներ ճանապարհի մի կողմի կարգ յարուած պատրաստուած էին. ժամ 8էր երբ քաղաքի հնչեցուցին կոչնէն բազմութիւն գիմեցրուցներու հեռանանուեցաւ Գիլիպպոս Ս յուսան. որ քաղաքիս երեսնեցիներն վանեմ. Հանի մեկնելս ոչ ի գրեան կուգան մէջ նասած էր. փաղաղ-լրդր կը փութաքեր սեռնել իր կերպարանքը. Հարեւորը քայլրանուաց երդերով ազգ կը մեծարեցին. կարգը կանոնաց յաւանանալով կեցաւ Ս. Երրորդ. գուլեան եկեղեցւոյ գուռը. Սրբազան Առաքելոցն գար իրաւ և ժողովրդոյ մասն լեկեցին. անդ բանանդներ շ.ոգատանու ի լոր խուսարդ բանաբեր. պարտաճանաչութեան յոյգոր և հրաւեր կարգաց. հարցեան ոչնչեն ու տրնեալ մեզ Ցոյնդրդց.

Ցոյնդրդ որը կարգեց և նոր Ցոյնդրի ղրդրդ ազգանունը փութացին ի ընդհանրութիւն Գեր. Առաքելոցդ հոյս կանխու. երբ Ցոյնդրդ հոյս կանխու. երբ Ցոյնդրդ հոյս կանխու. Ս. Նշան եկեղեցի խմբուեցաւ ժողովրդոյ. արանց և իշխանի սեռ խառնաւած էր. Փիլիպոս Սրբազանի պաշտաւնի հանաւոյ գ-արիարարեան արենաւոյ կանգաւ կարգացաւ. Գեր. Առաքելոցդ գարձեալ խոսեցաւ գարգ սեռ ղ լ-ս ազգեցութիւն գարձեց. բարեմաղթութիւններ կատարեցան Ս.ոմ. բարեմաղթ կարգարեցան Ս. գասանիս վեհանդ փառաց և Աստն. Ս. Գասարիարը հար թանկագին կենաց անասան երկարութեան համար.

Երեկ և այսոր նորընտիր Ս. Առաքելոցն պաշտաւնական ազգեցութիւններ կատաց փութանդրդի և ինչ. ժողովրդ ընկերակցութեամբ.

Ցոյ երշենիս որ Ղանանան Սրբրարան ազգանոյ ծառայութիւններ մատուցանելու յանգեր.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՆԱԻԱՏԻՆ ԶՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

Ա.ին պատճառ յարաբերութիւնը կը ցանան եղերու թէ ապրիլ կամ Աբրիգոգազան մէջ առաջի առնալ Ս-ուլթանի մէջ գիմուորան գործարարութեան. գարեան է մեր ընթերցողաց ալ ապրիլ գնեց մէկ բազմատարեն ի վիճակի այն նաւային դարաբերանց. գոր երբեմ երկիրներուն ունի և որը անուրանալու մեծ ազդեցութիւն մ'ի գրան ոչիսի գնեն այն կուսոյ ելից վրայ. ոչ երկայ մարդիկ թուրքիոյ և Ռուսաստանի մէջեն. եթէ ոչ ալ վերջինն յանանի անուանաւ սեռաբերանց պատաւ էրնեռան.

Հ լեռնական նաւատորմն նոր քանանանան է. և այսոր կը պատրաստեն 1 երկնաշարի մարտանաւ (ֆրեգատ) 3 դրանաւոր. Բրուրի և Արմատանի մեկնանիներով գնեցաց. 3 մեծ մարտանաւ (մարտիրիզ) 23 մեկնանիներ Բրուրի մը գանանիներով գնեցաց, 41 դանանան արմատ մարտանաւ և վերջապես 23 մարտանաւեր մանրագ. այսինքն ընդ ամենն 94 մարտանաւ. մեծ և փոքր. առանց հաշուելու այն նաւերն որոնք ունենան և որոնք կրնան ազատարարեալ դրան ունենալ իրենք. լրջանար և մանաւանդ իրենց փութագրանաւ. Հելլենական նաւատորմն մէջ բարդ մեր և այլ մարտանաւերեր կան. թիկնոցով և նաւ պատանեցեան մարտանաւերեր, որը հարիւրաւոր են գրեթէ ամենագեղեցիկ մարդերերի բարկացեալ երդրի մը հանար. նաւատորմին ոգայոյց և նաւատորմ մինչ է 3.500 հոգի. առանց հաշուելու գործարարներն, որը նաւատորմ մէջ կազմեսանին.

Այս մասին մասանցն, բնչ բնչպէս կ'երեւի. անարիաս բան մը յանի սակայն ոչ նաւագ ցոյց կուսայ այն գերմարդկային կանքերն. որ հարիւր չորս տարի է թիր ի գրան գրանանան գեղեցանան սարեր հանար պատարարանան նաւատորմիկ մը. որ անարարեցս հարարաւ թիւնն ոչիսի ապրէին ծերունեան գանանարիսի և Մեհմետ. եթէ նորա տանեցին այս ոչիսարանէն լինեին. Հելլեն նաւատորմի մասանար կարգարութիւններն. որը իր հարարարին խառնանանէն և մանաւանդ Ռուսաստանի ունեցան ոգիարհարարան գիրքն ծնանդ սատ են, բանարանալու ձանանի նոր. Լսուած է թէ. Ցոյնը իր ծնանդերեն քանի մ'որ վերջը կարդացա ծանը կը սանան և ի հանանան կրնանդրէ իր բարը գարանանքներն ու ներդնելու մեները. Ասի հնարարիս է բան բան բանաստեղծական իմանալ. Կարդ մինչեւ. իսկ լարդ թէ. մինչեւ փարանի սարերներ ցոյն. ծանին կը ինարարը իր ազգասարի բարը մեղանները. Ա լարդ է որ Ցիրարի. Արեգեանի. Հիրդարի և Կարարարեան մէջ չինանան սանարարան ազգիր նաւատորմ մը Ռուսաստանի մէջ. ուրեր քան 40.000 ընանանիներ կարարեցին. Ցարդ նաւատորմ թիւնն, որ Ռեգալիս հզար մնան սակ ծնանդ սանա և անձնարերեր լարարդեց սանարարանաւ նաւատորմ թիւնան, ծանը հարանան մը սանան Հելլեն նաւատորդարաց. Եթէ երկիրարի և ծանարարի սանարանաւեր չինեցաւ լարի հարանան էին. որը իրենց կարարեն բարդարար ուրեր սանան քան պարտ. սակայն գարարդարար կարարդ չեն սակայ այն մեծանան ծանարաց, գոր կը պատանի նաւատորմին մէջ ոգանան յարեցան մը. մանանանդ որ բարարեցին. նաւատորմանը նաւատորդարներ էին, և թէ Ռուսաստանի մէջ սանարարեն ընտրարան չեն հզար ընկերութեանց գարարեցան. որը իրենց ոյժերը կը բաղեին մեն մի ընկերերի գրան բանեին. Ցարարեն և այնպէս փարանանութեան սատ հարեին տեսան. Ընկերարարեցան սարեն տեսան. Ռուսաստանի ոգանի գլխաւոր կեդրոնները մեջ. և 4872էն սկսեալ. Հելլենական նաւատորմի մեծ կեդրոնարարարեցան մեջ մեր նաւատորմ մեծ գանանանանաներ կրեց. Առեւտրական մեծ փանանանաներ գնեցին կամ չինել սուին Անգլիոյ մէջ յարանաներ. փարը գրանանանարը և նաւատանանանարարարարը մեջերի ընդ մեջերի ընկերարարեցան քանի մը լարանաներ գնելու և սուրի յանարարեր մեծ և արարաս. առարանանաներ չինելու համար. Ամեն անանդ որը Ամերիկեան նաւատորմներեն գուսարկնեն և կարող են մեր գիմարարաս եղան Ասպանեան Ամերիկանարարեան. Ընդհանրապես. առարանանի նաւարարարարեն գանանանի արիանանիդեր ազան. որ սա այն յարեալ կը մեզ հանարանի սան. սարեան գանանիմանդ որ կը գանարարեն ցոյն.

Երբ Գ. Տէրտերեանի նախարարարեն ուզեց կարգանիերարել և հանգերնել Հելլենական նաւատորմ. բարարարին գարարան նաւատորաներ գաս. որոյ կը գանաներ մեր ազարանարեան կրթութիւնն.

Գրեթէ լարս ամէն ի մեր անարարար կրթութիւնը կը կատարարին մարտանաւոյ կամ նաւարանաց մէջ. և նաւային կրթութեան և ընդարանարարեան գրութիւնն բանաւոր է. և գրեթէ չարարերեր այն փարանանի գրութիւնն գոր Ֆրանսայի էջերեն ծանարանան յանարան կը մանանել ի Ֆրանսական. Նշանաւորեան փարձեր. որ վերջին գրեր գարարարեցան. ցոյց տան են թէ կարարեի էր փառանել Հելլեն ընդարանարեին վրայ. Ուստի Հելլենական նաւատորմն ամեն կեդրարարի գարարարեր գինանի մէջ կը գանաւ. և եթէ Գ. Տէրտերեանի նախարարութիւնը չկրցաս բանարանել գրանաներ գնել. գանանան այն է որ գրանարարարարեցաւ. յայտ մեծանան լինելու. (գրանանարարի մը արժէքը 8էն մինչեւ 12 միլիոն ֆրանկ է.) Ցանանեն գարարարարեցան ամերիկեան ամերիկեան գանանարարեան գարարարեան գանանարարեան գանանարարեան գանան

ԹԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մասնաւոր այրերէ քաղուած տեղեկութիւնց մայրով Թուրքական կառավարութիւնն վերջերս նոր ծանուցագիր մը մատուցեր է մեծ տէրութիւնց, որ կը բացատրէ Թուրքիոյ տեսակցութիւններն Արեւելեան հիմնուց վերջինին կրկնագրութեան մասին.

—Գ. Զանոֆ երէկ Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Բնակիչ փաստի քով երթալով բուսական երկար տեսակցութիւն մ'ունենցաւ.

—Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Բնակիչ փաստ է արտաքին գործոց Նախարար Մաքիս փաշա երէկ կայս. պարան երթալով, վեհ. Մուլթանին ինչ ինչ հրամաններն տուաղէ յեսոյ ամ'ՇՆ միջոցները Բ. Դուռան վերագրեալ և բոլոր տարբերութեան գեսպանաց այցելութիւններն ընդունեցին.

—Շերբիի Ապա Իւլ Մաքիլեպ էֆ. փոխանցեցաւ ի հասակի 110 տարեկան.

—Մասնաւոր լրագրոյն մայրով. Ռ. Քէնդի Անգլիական դեսպան Սէր Հարուս Բըմպուլ յեսոյ պիտի կոչուի, և Եգիպտոսի Անգլիական գործակատար Սէր Էլիսն Գէյրինգ պիտի յաջորդէ նորա.

—Զմիւռնիայէն կը գրեն շարաթ առաւ թուով թէ. անգ գրոյց մը կը պատմի որ Միլիթիրիանի Անգլիական նաւատորմն, փեսար. տանոյ մէկ մասը Զմիւռնիոյ առիւ պիտի անցնի.

—Աթէնքէն հասած լուրեր կը ծանուցանեն թէ Հելլենական կառավարութիւնն Թայսմինի նաւատորմիցը մասնացեր է իւր նաւատորմիցն.

—Երկիր Թուրք կ'ըսէ թէ. կիրակի առաւ նախարարաց խորհուրդն փակեց Գուլիպաշան բանակցութիւններն և իւր որոշումն վեհ. Մուլթանին ներկայացուց.

Հաղիւաթ կը կարծէ գիտնալ թէ Գուլիպաշան խնդիրն 2.3 տարի մէջ վերջնական պիտի լուծուի.

—Վեհ. Մուլթանն լսելով որ Դարատաղի իշխանն փարիզ կը գտնուի, Դարատաղի գործակատար Գ. Գաղիրը նշանակեր պատան հրաւիրեց, և խնդրեց որ իշխանին հաղորդէ իւր բարեւներն և յայտնէ իրեն թէ ինքն կը բաղձայ իշխանին մայրաքաղաքս հասնելուն. Հրամաններ տուեցան որ չբնչ կերպով կասնարուի իշխիկին պատան, որ իշխանին նեղութիւն է.

—Օսմ. Երեքուն պարտուց կարգադրման յատուկ արժէքիցոց տրպարդութիւնն ատաղած լինելով 15-20 օրէն պիտի յանձնուին.

—Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Բնակիչ փաստ. որ փոքրիկ անհանգստութեան մը պատճառաւ սարդատած էր մի քանի օր իւր ապարանքին դուրս չելնել, բոլորովին ապաքինած լինելով շարաթ որ կրցաւ Բ. Դուռան երթալ և նախընթաց որ եւս նախագահեց նախարարաց խորհրդին.

—Փարիզի Օսմ. Պանքայի անդրէն Գ. Գերժէ երեկ առաւաւ մայրաքաղաքս հասաւ. Գ. Գերժէ Ծիսական Բէյիի և Բուսմէրի երկիրներուն դեսպան միացման չնորհնեան ընդունելութեան վերաբերեալ գործերու պատճառաւ եկած է.

—Աթէնքէն հասած վերջին լուրերը կը ծանուցանեն թէ Թուրքական ոմբարիր ընդունելութիւն բրած է գնդապետ Մէլիքա պէյի որ վերջերս Աթէնքի Օսմ. դեսպանատան դիմուորական կցորդ անուանած էր.

—Ի'նչուան թէ Մուսթաֆա փաշայի Օսմ. զորաբանակին մի քանի վաշտերն հրաման տուացած են ի Սէլանիկ մեկնելու համար. ուրիշ մի քանի վաշտեր եւս Իւսքիւդարէն Թուրքական օսմանեան-գյուղը դրկուած են.

ՀԵՌԱԳԻՐ

Լոնտրա 30 յունվ.

Թագուհին Գ. Կաստորիի յանձնեց նոր նախարարութիւնը կազմելու պաշտօնն.

Լոնտրա 30 յունվ.

Հաւանական է թէ Հարթինգթոն մարքիզ պիտի մատանցի Կաստորիի նախարարութեան.

Գէնիւա 31 յունվ.

Մեծ տէրութեանց ներկայացուցիչներ հաղորդեան ծանուցագիր մը մատուցին Սերբ կառավարութեան, որպ խնդրեան հնազանդի է.

«Ցերբիոյ ցաւոց կը հաստատեն թէ Սերբիոյ և Թուրքաստանի յեն բնդունած իրենց յանձնարարութիւններն ի մասին գիրքիցիցութեան.

«Նոսա, անհրաժեշտ համարեալ ընդհարմանց առաջն առնել հարկ. մեծ տէրութիւնք պրոյտ են ըստ առաջարկութեան Թուրքիոյ, նոր մեռնարի մ'ընել Սերբիոյ. Թուրքաստանի և Գուլիարիոյ. հրամիրելով գանոնք որ ի խնդրութիւն վերաբերեալն իրենց գործերն.

«Սոյն համար տէրութիւնք համաձայնած են խորհ գիտցիրել նախարարաց. գրաւորեալ կանոնի յարձակելն և չանդուրիլ որ և է հարձակումն Թուրքիոյ, թէ որ ալ լինի կասոյն փոխանակ.

—

Լոնտրա 26 յունվ.

Աթէնք 25 յունվ.

Ընդհանուր զարմանքին ընդդէմ Անգլիոյ անարգարութիւն է. բարձրագոյն միջոցներ առնի ուրդեն անգլիական միջամտութեան դէմ բարգելու համար Թագաւորը. կառավարութիւնն և ժողովրդը համաձայն են ազգային արժանապատուութիւնը պաշտպանելու համար.

Լոնտրա 25 յունվ.

Գ. Զէնդերլէն յայտնեց թէ հարցում մը պիտի ուղղէ կառավարութեան, Թուրքաստանի դէմ իւր բրուած ընթացքին վրայ.

Գ. Գուրք արտարին գործոց նախարարութեան խորհրդարանն, բաւական թէ Թագուհւոյն կառավարութիւնն դեռ բնաւ պատասխան մը չէ տուացած Աթէնքի նախարարութենէն.

Գիրքին 25 յունվ.

Նոյա Տոյչ Ազիւնտրն Թարմանի լրագիրը կը գրէ Անգլիոյ ազգաց դիրքն և կը թէ թէ մեռ մեծ տերութիւնը եւս չպիտի թոյլ տան որ խաղաղութիւնն փոփոխի ենթարկուի փոքր պատճառի մը հրթիռ քաղաքականութեանն.

Բէրլին 25 յունվ.

Դիւանագիտ ժողովի մէջ Անարաան կոմսն բացատրութիւններ խնդրեց, ի մասին Աւստրո-Հունգարական կառավարութեան հեռաւոր ընթացքին. Հանդէպ Գուլիարիոյ և Բուսմէրի անձնական միացման դրացրին.

Գ. Թիցա պատասխանեց թէ կառավարութիւնն համաձայն միտ տերութեանց հետ, իւր բոլոր ջանքերն ի գործ կը դնէ անհրաժեշտ յուծում մը գտնելու համար, և թէ այս մասին բանակցութիւնք կը շարունակուին.

Վիէննա 26 յունվ.

Լեգրաց խօսքին նայելով կը թուէր թէ, Թանիանիցէն իշխանն ընդ փոյթ Սոֆիա պիտի վերադառնայ, իւր քաղաքական գիրքն ի Գուլկարիա այժմ գնուելեան մ'առարկայ լինելով.

Լոնտրա 26 յունվ.

Թայմզ կը յայտնայ թէ Հելլենական կառավարութեան քով կասարուած Հեռագրերն պիտի բան են զՊուխարեստ եւս կենցեցու համար. ապա թէ ոչ այս վերջին պիտի տարվի նա թէ կարո՞ղ է առանց պատժոյ խաղալ մեծ տերութեանց հետ.

Լոնտրա 26 յունվ.

Իրենտիանոյ ժողովին մէջ Գ. Զէնդերլէն հարցուց թէ իրա՞ւ է որ Աթէնքի անգլիական դեսպանն հրաման տուացած է ծանուցանել Գ. Տէլիանիի թէ Անգլիական կառավարութիւն պատրաստ է նաւատորմիզ մը ղրկել Պուռնարան ի՞ն, Գուրք պատասխանեց թէ, Անգլիական դեսպանն ոչ մի ծանուցագիր մը մատուցեր է Գ. Տէլիանիի թէ Անգլիական կառավարութիւն պատրաստ է նաւատորմիզ մը ղրկել Պուռնարան հանդէպ Հելլենական ընդունելիցն.

Գ. Գուրք պատասխանեց թէ, այդ պիտի բան մը չէ յուսած.

Վիէննա 27 յունվ.

Մեր պատուական լրագրակցի մէջ կը հաստատուի թէ բնաւ հաղորդութիւն մը չկայ գեռ տերութեանց միջև. Թուրքաստանի դէմ ծանուցագիր մը միարարելու համար. Գրդ Աւստրիական կառավարութիւնը որոշումի տուած այդպիսի գործ ձգտութեան մը մասնակցելու համար. Ինքնաս եւս կ'ըսուի թէ. մասնաւորապես ՀՀանգոյն Գ'երեւոյթ Գերմանիա ընդունելով հանդերձ Անգլիոյ պատասխան ծրագիրն, յայտնած չեն թէ իրենց պիտի մասնակցին այն միջամտութեան, որուն կ'սպասիցի. միայն Ռուսիա կը թուի թէ Անգլիոյ հետ համաձայնութեան. գրաւոր-գրիչ գրելով Թուրքական ջրերն.

Քարէսպոնտանս Բոլիթիք լրագիրը կը գրէ թէ տերութիւնք գիտակցութեամբ պիտի պաշտպանեն Անգլիոյ Նախարարութեան կարգի ի դարձ գրուած պատասխանութիւնն, թէ նորա նուազ պիտի գրեն իրենց կարգի. որ Գիրքին տասնի պիտի կենան. բայց բնաւ չպիտի մասնակցեն նաւային ցոյցի մը նիւթ պատարէլու.

Ս—ֆիա 29 յունվ.

Մեծ տերութեանց բացատրական ներկայացուցիչը հրամանդ տուացած են իրենց կառավարութեանց կողմէ հաստատական նեռնարկ մ'ընել Գուլկարիոյ քով. դեղերկնցութեան խնդրաւորմ մ'առնելու համար. միայն Աւստրիոյ ներկայացուցիչն գեռ Բեղրադարիէն հրահանգներու կ'սպասէ.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Մ. Գաղիրիոյը Հայրը Թագրիր մ'ուղղեց ի Բ. Դուռան խնդրելու համար որ Եգիպտոսի Նորընտիր Աղանդ Իպրահիմեան Գեր. Տ. Մատթէոս Եպիսկոպոսի Աղանդաւորութեան Հրամայագրի ժամ տուի չը Նորհուսի. որպէս զի Իպրահիմեան Սրբազան իւր պաշտօնատեղն ուղեւորի.

Եգիպտոսի ազգային փարլամենտ խիստ լաւ ընտրութիւնն մը կատարած է յանձին Իպրահիմեան Սրբազանի որ իւր փարլիական կարգաւորութեամբ և հմտութեամբը կարող է Եգիպտոսի ազգային գործոց բարւոքումն մը ստոյ և նախանձելի վիճակի մը վերածել.

Ն. Սրբազնութիւնը Մ. Գաղիրիոյը Հայր հրամանաւ Ճանրգութեան կը պատրաստուի. ուստի և յուսալի է որ 2 3 շարաթէն մեկնի.

—

Կրոն. Ժողովը իւր շարաթական նիստն բրաւ երեկ ի Գաղիրիոյրարան ընդ նախագահութեամբ Ամեն. Մ. Գաղիրիոյրը Հայր և ատենադպրութեամբ Գեր. Նար. Գէլ Սրբազանի.

Արժ. Յակոբ Աշտ վարդապետ Ամասիոյ և Մարզուանի Առաջնորդ. ներկայացաւ ընդարձակ տասնայն հրամարան ըլլալով. Կրոն. Ժողովը առաջնորդութեամբ Մ. Գաղիրիոյրը Հայր Յակոբ վարդապետի հրաժարականն ընդունեցաւ և կիրեան Արժ. Խորէն վարդապետն Ամասիոյ և Մարզուանի Առաջնորդ տեղապահ կարգեց. Խորէն վարդապետ Երան. ժամ. ներկայանալով իրեն յանձնուած պաշտօնն ընդունեցաւ.

Կրոն. Ժողովը նիստաղութեան առաջ նաեւ. Զարեհիոյ թեմական Ատենադպրոցի և Արժ. Տ. Յակոբ քահանայի միջև. ծագած խնդիրը և յետ քննութեան Տ. Յակոբ քահանան Զարեհիոյ նեկեցուցն վրայ երկու քահանայ եւս ձեռնադրել ըստ խնդրագրի Թարգմանի Ատենադպրոցի. տասնայն ներկայացեալ ընդհանրացուցիչները քննելով. անհրաժեշտ մի միայն արժանաւոր գտանց ի քահանայութիւն և որոշեց յանձնարարել Թարգ. Ատենադպրոցի որ ուրիշ ընտրանաց մ'եւս ներկայէ.

Հայոց խորհրդեալ լրագրի արտաքնաւոր Գեր. Հմայեակ Սրբազան իւր թերթին արտաքնութիւնն Բիւզանդ Լիթիւնի Գազանեանի 35 տարուայ փոխարէն փոխուած. 27 տարի կանոնիկ տուացած և արտաքնութեան փոխանցման համար կայս. կառավարութեան խնդրագիր մատուցած լինելէ յետոյ, ի վերջոյ իւր արտաքնութիւնն ինքնայորդոր կայսերական կառավարութեան եւս տուած լինելով, թերթին խմբագրման պատճառ եղած էր. Հանուսպան Բիւզանդ Լիթիւնի Գազանեան առ. Հմայեակ Սրբազան վճռած 27 տարի այժմ սկսած է եւս պատանեալ. և այս մասը բարդագիր մ'ուղղուած լինելով առ Ամեն. Մ. Գաղիրիոյրը Հայրն. Կրոն. Ժողովը ի բարդարութիւն հրաւիրեց զՏ. Հմայեակ եպիսկոպոս. որ Կրոն. Ժողովոյ ներկայանալով խնդրուած բացատրութիւնները տուաւ.

Ժողովը տեղեկանալով որ Գասար. Գեր. Փոխանորդ Հայրը այս մասին բանակցութեան սկսած է արդէն երեք կողման մէջ. իրաւախոհութիւն մը գոյացանելու համար, յանձնարարեց Գեր. Փոխանորդ Հայր որ իւր բանակցութիւնը շարունակէ և հանձնայնութեամբ խնդիրը կարգադրէ.

Կրոն. Ժողովը կարգ մը ուրիշ խնդիրներով եւս զբաղեցաւ.

—

Կանոնիկի առաջնորդ Գեր. Տ. Գեղոյ Եպիսկոպոս ինչ ինչ գործոց

կարգադրութեան համար մանրամասնագրաւ գայլ հրամանի խնդրած է Ա. մեծ. Ս. Գասպարեանին։

—

Եպարքեան կամքի Ճանաչողաց. մէջ Ս. Գասպարեանը Հոր նրաւիրաւոր իւր վերջին նիստն դրաւ Երկի ի Գասպարեանի, և հանձնարարութեամբ իւր անձնկեցիները պատասանաց, որ խնամ ծաղկեալ պիտի մասնաւորեսի։

Ճանաչողաց մէջ կնանալիքի կը. տանիկաց 6.000 դրամ գումարն 2.500ի զեղեալ։

—

Հրեից Բարեգործաց Նոր տարի շնորհաւորագ գիր ժ՝ ուղղած լինելով առ Ս. Գասպարեանը Հայոց, Ն. Սրբոյ Գրիգորիանցը գրաւ որ շնորհակալութիւն յայտներ է։

—

Երուսաղէմի Գասպ. Փ-իւանոցի Գեր. Սիմէոն Սրբազան կիսաերեանի պատասան ասացին բարաւ զար Վ. սեմ. Սիրբէյս փոյտի շնորհաւորութեան գնաց լարամ որ ի նիշտն Թայի։

—

Սապէ ազգերի մեջ կիսանեան մէջ. Միաց. Ընդ. Տարբերեան փարտարաց նախագ փոխ-Ցեսուց Մանուկ Լիմնիսի Միրոյանեան նիստանաց բեր։ Ցեսոյ Միրոյանեան հրամ ասարանաց մասն, որոց պատասաս նախագ Ցեսրէն ազգին Միրոյանեան Լիմնիսի բարդաքանան հրամարանեան բնդունան (ը թիւ, ընդունութեան գունդերի Մեծ. Լիսան պէս Փանանան, ուր յանձնաան էր ծանուցեալ խնդրոյ կարգադրութիւն երբու կոգանց մասաներ, ի նիշերագրութեան Ղանեմ. Ցեսոյ Լիմնիսի Ցրէնեանի լսելի լինոյ գոչ նրբ լարարարելով որ ազգ գրագրած է Միրոյանեան Լիմ ի գանարամ տալ, ի նշան իւր հաւատարիմ ծառայութեան։

Ուրեմն խնդիրն ուշնանան անասնեալով կը վերջանայ, պատնեան ի Ցեսոյ ընդ կրնանան գործոց վնանի ընդդ. կոչեն. որպ վերջ կը փափարիր որ երբա պատասանիցի կոգանալ մեր ու գեմ ընդարանի անգիտութիւնը հրատարանեն, դրպես գի Ցեսի երբանեն երբանեն ապա արիանի գեղարերեն ստատ բարգեալ իւր իրանան յանուց վրայ փարը ինչ անգիտութիւն ունենայ, որոնք շատ պարագայից մէջ կը Ցեսն ի մեան։

Հէնչ պատասաց բարերի վրայ կիսնայ. այս անգամ այլ ենա չարիանարատ պարանաս։

Հարց՝ գր. պիտի գալնի անդա՞ ինչ ենան, ի սեղրան ապա ասարերը կարգացանեերը Ռ.։ գնդ երաց երբանատես խմբանեանէ մը վերջը. ասենաս գիրը յարժանն իսկ կրնայ մեզ պատեանաց։

—

Ենդարեից ծաներ։ — Ա։ սարարիրայ և Ազերբայ անասաց մէջ կ՝ անի սանանանի մը ծան որ իրանի գարան անեղ յասաց բերայ իւրեր ու հասեր արանարերան պատանաս սանդարեր ծան կը կոյանի (Լարարերիրեան)։ Այս թարգիրա ասնեանն վիմիրայ սանդարերեր ծան որ Ազերբայ մէջ կը գրաւուսի 150 մէջիր բարդրաբերեան, և 30 մէջիր շրջարիի ասեր, իւր առանցին հիւրերեն երրիրեն 100 մէջիր բարեր են և իւր 150 մէջիր բարդրաբերեանը կը հասասարի Մարդպ-ի Մարդ ենինեցաց ազի բարդրաբերեան։

Ինչ սարարիանի հրաարիրը բանասան թանգարարեան։

—

Սէնդ-Թոմ-ի սանեն ընդարանի գարանեան Ասարարիրայ մէջ. մասերու խարգարան Ամիրանանի ներարայ գիրայ Խրամարի գանարեն մէջ սարարեն գարանեն մը պիտի հասասարի. պիտիրի պարանեց մը որ ն. գանան և անեան ընդարանարեան պիտի ունենայ և երրարանեան ասնեան գեղշիանան ու ասնեան ընդարանանանարայ պարանեան մը պիտի նեսարի։ 900 սարարարարեան պիտի ունենան։ Սարի ընդարանի պարարիի մէջ կը գրաւեան արանարեանց և ասնդարեր ծառայ ասանաներ։ Իր մէջեն կ՝ ասնեան երրան գեներ և երրարարայ գրի մը՝ որ չեն նարեան գիրայ է։ պիտի միանան պարարիի ասանանեանի իրարու և պիտի ծանանեն քարարարարարեանեան ու գրարարեանը։ Ներեալ չէ՝ մէջ պարանեան գեներայ բանանեներ գարարեն վասն ասնեայ քարարարարեանեան որ իրանարեն գարերը կը լուսաարարի, ասայի անարարանեանը բարանանարեր ու ծանանեալ գարանան բան կը գարի։ . . .

Հրաչէր գրենեանցայ։

«ԿՈՒՆԵԷԹ-ԻՒԼ-ԼՈՒՂԱԹ»

ԲԱՌԱԳԻՐՔ ԴԱՂԻԵՐԻՆ-ՏԱՃԿԵՐԻՆ

Հեղինեալ
Մարիամ Աստուածածնայ եւ Մարգարէ Եղիայի
Գարեգին Հայրապետ Դերեանի

Վանականաց եւ գրասենեակներն Երուսաղէմի պատանեաց Հոգեւոր Կրթութեան.

ԳԱՐԵԳԻՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻՆ ԳԱՂԵՐԻՆ ՄԷՋ Գ/ՇԷ

ԱԼԻ ԵՎ ՀԱՅԱՍԷՐԱՅՈՒՆ

ԳԱՐԵԳԻՆ ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ

Ա.յս բառագիրքը միակ իր տեսակին մէջ կը կազմուած է մեծ դարաշրջանի մը գրականութեան և վարքագրական մէջ։ Երկու տասնեակ հատորով որոնք կը պարունակեն աւելի քան 2000 երեսներ՝ կը բովանդակէ գաղափարներն լեզուի ամեն գործածական բառերը ոճական, գիտական և այլ բառեր։ Իւր տասնեակներեանց մէջ է՝ գաղափարն մէն մի բառի տակ տարբերները թարգմանելի եղաբ նոյնը գրել նաև լատին տառերով, որպէս զարագրեալ հանար ալ կը դիւրանայ թարգ բառերի բառերի թարգմանութեան ընթերցողին և ուսանողներին։

Գին 2 հատորին (կազմեալ) Մէկ Օսմ. Ոսկի

Կը գտնուի մասնաւորապէս հրատարակչին քով և Կ. Պոլսոյ և Թերզի դիրաւ որ գրավաճառաց խանութները։

ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՏՈՐ Ա.

Կենդանական Հիւսուածաբանութիւն և Մարդկային հոգեբանութիւն ու բնաբանութիւն

Աւետիս Հիւսնիսեան Ն. ՏԱՂԱՒԱՐԵԱՆԻ

—

Բնական պատմութեան գասագրքի մը անհրաժեշտ պէտքը իրաւ զգալի սեռանելով, հինգ տարիներէ հետէ այս պակասը լրացնելու կոչուսուէր։ Ա.յս սասանելի աշխատութիւնն արդէն ուսուցան է և կը բաշխուեայ լոյս հատորներ։ Առաջինը Կենդանական հիւսուածաբանութիւն ու մարդկային հոգեբանութիւն և բնաբանութիւն։ Բ. Կենդանաբանութիւն։ Գ. Բուսաբանութիւն և Դ. Հանքաբանութիւն և երկրաբանութիւն, որպ իւրաքանչիւրը պիտի կազմուի 20 մեծագիր սրճաթղթ ֆորմաներէ։ պարունակելով 250է աւելի շնորհ պատկերներ և իւր վերջը ունենալով 1.000 գրականն բառարան բազմաշատ մի բառարան։

Ա. հատորի հրատարակութեան տրդեն ձեռնարկուած է և որոշ ասանդն հինգ ֆորմաներդ լոյս տեսած են։ Բաց բազմաց խնդրանաց, հրատարակչութիւնը նեղանցելու համար բանասիրաց գրաբարեան կը գիմուի և կը ծանուցանի արդէն հատարակութեան մէջ։ այս հատորի գինը 50 գրշ. լինելով, կանխաւ իւր բաժանորդ վճարողաց համար մասնաւոր գնդ կը լինի։ Ֆորմայով ալ կը ծանուցի, իւրաքանչիւրն 70 փարայիս։

Տպագրութեան մարդութեան և պատկերաց մասին տարուած խնամոց վրայ գաղափար մը կազմելու համար, բաւ է ընդել ի լոյս ընծայեալ ֆորմաները։

Կենդրոնատեղի է Օթիսական Շարժման գրասենեակը. Կ. Պոլիս, Մեքեան, Գալաթա-Գուլուլու խան և Թրէնկիանի վաճառանոցը։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

Պոլսոյ, 21 յունվ.

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵՔՆԵՐՈՒ

Օսմ. Գանս (վիճակաց) գ. ի գրշ.	16 8
» » բաղանեաց	16 10
» » կէս արիւն	18 11
Ռուսական երեսիւր.	Ֆր. 26 30
Նկրգար. մինաթաց	70 75
Թրանսատ	292

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԵՐՈՒ

Օսմանեան ասկի	ՀՐ.	100
Լեկրլանան »	»	110 10
Գաղղիական »	»	57 50
Բոլ	»	90 15
Դրիմիզ	»	51 10
Գասպան թուղթ	»	9 11
» արծաթ	»	89 16
Ֆիորին	»	8 25
Մէկիտի ասարբ.	»	107 39
Գասպ մէկնա	»	106 3
Մարդ »	»	101
Վենդոց	»	105
Լիվեռնոց	»	102 25
Մէքմանիր	»	23 30

ԱՅԼ, ԵՒ ԱՅԼ.Ք

Տուն և ինչերդ գրուած ենք։— Ամեն ոք գիտէ թէ ասանցին կիրը զոր Աստուած ասեցեալց. Լուայ կոչուեցու և ասասանցէն խոստերդ անհնազանդ գտանուեցու Աստուածային պատուիրանքին։

Աչխարհի ասեղծմանեն մինչև այսօր. գարեր գլորելին յետոյ ժամանակի իւր վրան ասաց. ասան ն ինձ. Ներորդ գարն կուգայ մեզ երկրորդ Լուայ մ՝ ալ ընծայել . . . Ամերիկայի Օկէրիէն գաւառին մէջ բնակող գեղացի ոչ գիտաց մը փափաքելով իրրեւ մեծաւոր ճնշաւորի և կամարհամար ելդոյի մը յանգիստներեան անենոյ առանց մասանուելու, անկարելի կը մնանայ և անկենդան գեղի մը երեւոյթին կասեաս. Երբորդ որը. սեռիմաներեն յանգի նեղոյ նեղգանեանց չիարենալով գիմոգրեր. տեղագրեալ աչքերն կը բանայ. և իւր վրայ խրնամք տանողներէն խնդար մը կը խնդրի Մարդ Լուայի նման։ Աւաց. այն ինչ խնդարը բերանն կը տանի ու կը խառնէ և ահա ֆիզիկական ապարատներ։

— ½ —

—Ես գիրեցեմ և կը գտանեմ խնդրիս գլուխ տալն. բաւ Աստուած՝ պատասանելով որ նոյնէն տեղեկանի վրայ փարան. իսկ գարք եմէ չկ գիտեր ձեր ժամանակն լաւ կամ ցէչ կերպով տեղանել. ասեցէք։

Ասոյնի ալի պատասանեն՝ որ տարբ կը Ցրատանի ցնան երգերն երգել, նասաս խրեն մեռ. ժեղերը խարանեն տեղ մեր ասրն վերրայ գրան և ձեռար ձեռաբերան վրայ կամբնցոյ յետոյ տեսաց մը տարերը վեր վերդեցերով պարարս տեսաց մրանայ քան թէ խասիլ։

—Գասամ, տիրերդ իմ Աստուած, գասամ. Աստուած արգարու գասանելու համար գանդ ասեցիան է. ինչպէս ասեանի երգերս համար. գու գրացանի տարբ հարասանեն մէջ երգիրքը մեր իր վերդան. բայց գասանեանեանդ հարասանեանդ ասեի կարեն. գու գարան գիտես գարանել Բէնկնանեանքս (՝) ասդեանի պէս. տարան ասեի գասանելու ասդանդ ասեն։ Գու ասեն բան գիտես. ասեն բանի մէջ գտնուսան ես։ Ներանեմ թէ երբոր Աստուած երրեանց կամարեն արեգանեն մեծ կամքանդ կամանդ գու ներիրայ էիր. Ներեն բաղդեն մեռ. կամքանեանքը գու ասեցիցուցած գիտի ըլլաս, և

(՝) Բէնկնանեանքս. Ցեղ բնաբ ասանեան ազգ ժամանակներու հաշտարար ասագանեանքի մեն եղած է։ իւր արանեանեն և իւր նեղասարան ասհարար ազգերգանեան մը նիւթ կրնան բերար։

Ղ. Ք.

ՀՕՐ ՄԸ ՎԻՆԺԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

«Ալեմեանց՝ որ անարգանաց գնայր իւր կամ գեղայր. ասանեանց լեռնի գան ի գաղարի, և ասանեանց յանգի.—Հարցէ զքեզ Տէր տարանաւանաց, և էնրանեանց ասրասով, և խնդրեցք սն երրեանն. և խորշանաս և գանանց և հաւատանեան զքեզ մինչեւ կարուանեն զքեզ. նա սեղանի ի գիրաց գնայ զքեզնեն, և երրեր ոչ ձերրոյ քոյ երրեանի։ Տարէ Տէր զանձրեւ հերկրի քոյ մեջն. և նոյ յերկնից լեցէ ի գիրաց քոյ. մինչեւ ասանեանցէ զքեզ և կորուանցէ զքեզ։ Տարէ Տէր զքեզ ի գրաստանեան ասանանի Մշնանանց քոյ. ընդ մի հանապարհ ելար ասեն ի գիրաց նոցա, և ընդ եօթն հանապարհս էսեսարեսես յերեսաց նոցա և երրեսես գրանանց զանանան Թագաւորանեան երրեր. և ասանցէսի սեռանաց ձեր կիրանար Թագեալ երրեանց և գաղանաց երրեր, և ոչ ոք իցէ որ ազնանանցանիցէ։ Հարցէ զքեզ Տէր զիմարանեանանց և շրջարանեանց և ապրանեանանց մեռանաց։ Եւ իրարանցիցես ի միմեանս ասանս։ Կայր ի բանարանս Ալանանաս կինն և ասր ասր հանիցէ գեռ ի բանն։ Ահեկեցեսս ասան և մի բնանիցեսս ի նեռ. ահեկեցեսս ասրեն և մի կիսեսցեսս ազան. Արդեսն ոչ ասրանեալ ասանի գայ, և մի ինանիցեսս ի նեռն։ . . . և երրեսն ի գեղ նեռն ան ասրանեաց։»

ԵՐԵՍՏՈՒ ՕՐԵՆՆԻ

Գլուխ ԺԵ—ԻԸ

ՀԱՅ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՆՈՐԲԵՐԴԻՆՈՒՄ

Ն. Գոլ., Թանգիլեն. Փող. թ. 59
«Բիլան Գլոբ» տիրոջը

Այս վճռատուն՝ որ 1888 տարուան դեն հաստատուած է, մի քանի ամիսով ձեռնարկելու անյապաղութեան վրայ տարբեր գոյացուցած կարծեաց հանուած, ցոյց որ կանոնաւորապես լարուածութիւնով. անդամ մ՝ այ կը մերժեսուաւէ թէ, Հայը ամէն պատասխան գործի բնագանութիւնն ունի, և կրնայ յանուն ստանալ դարձ ու զարգացնել ճիշտ ինչ յատ քարտիրութիւն փոխել.

Ապարքի հաստատելով որ ասարին մենաստանում հանդիսանում որ և է գործի ի հայս զարգացումն յայտ փափարելի է ազգասիրական գոյացումներ ամէն ազգայնոյ, յանուանց ամիսով որ քան զոր առաւել հանդիսիր բնագանելութեան ոլորտ ազգանուամ սիրելի ազգայնոց գոյացանել.

Վճռատուանս մէջ կը ծախսուի դուան բնել, փոքր թէ մեծ քանակութեամբ, նպարեղէնի վերաբերեալ ամէն տեսակ բնոյր ապրանք.

Մեր ծանուցեալ.

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Ք. Ֆ. Գլիսկիսէն

ՄԱՐԴԻԿ ԵՒ ԻՐՔ
ԿՕՄԱԿԱՆ ԵՒ ԴՈՒՐԱՆԱԿԱՆ ՀԱՅԻՍԻ ՏԱՐԻՍԼՈՒԹԻՒՆ

Կը պարունակէ ազգային և բնակութեան կեանքի վերաբերեալ տեսութեանց լարը մէջ, որպէս հեռ մերոյցուած է նեղբանն ալ և ալ պարագրոյց մէջ իր ոգեղէն խոսուած կրթական և գործնական նուազ.

Կը գտնուի ամէն գրավաճառաց քով.
Գին 12 գրուշեան.

ԲԱՆԱԼԻ
ՏՆՏԵՍԻԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒԻ
վասն Հայ Ուսանողաց
Աշխատասիրեաց Գ. ԱՂԱՅԱՆՑԱՆՑԱՆ
Բ. Տպագր. տրպարտիչ և յաւելեալ

Անգրկական լեզուի ամէն բառերին ստոյգ տարրենրէ ի վեր գործածութեան մէջ լինելով փարձով ապացուցուած է ամէն ընոյր նշանան և իւր նպատակին անվրկայ առաջնորդող ուղեցոյց մ՝ էլլալն.

Ուստի և անհարկաւոր ասի նրի-ոյրդ պրոգրամով և հարացեալ ապագրութիւնն պիտի արձանագրեալ մեծագոյն բնագանելութեան.
Գինն է 10 գրշ.

ՀԱՅԱՐԱՐՈՏ
ՏՐԱՄԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

Յարիեանց Խաչ Պ. Գ-ոյ Աշչեանց Հրամանաւ Հեղինակին Ֆ. Խաչիկ Եպիսկոպոս Հ. Ա. Արամեան

Տրամաբանութեան հանուածատ այս գրասարքիրդ՝ որ 1871 թուականին տպագրուած է՝ ազգային փարձարարեաց մէջ կարեւոր պեռոք մը լեցնելու գործածուելով ապառած և յատ սեղ՝ լրեալ թեղրուած էր. Հեղինակը, Արմենյան վարանաւոր Գեր. Խաչիկ Սրբազան՝ վերջանի ազգէ անգանելով տպագրել առաւ է, կը գտնուի գրավաճառաց քով. Գինն է 6 գրուշ.

ՄԱՆՈՒԷԼ Ա. ՍԻՐՈՒԻՐԵԱՆ

ՆԿԱՐԱԴՐԱԿԱՆ
ՈՒՍԼԵՆՈՐՈՒԹԻՒՆ Ի ՀԱՅԱՐԵՆԱՅ ԳԻՐԵՐՈՒ
Արեւելեան Ցանկասարի
ՏԵՂԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ
Մարդն և Քարէն, Հիւն և Նորէն
ԳԻՏՈՒՆԻ ԳԻՏՈՒՆՈՒ
Մասն Ա. Բ. Գ. (տարբ)

Հայրենասիրաւորաց ընդունելի ձեռնարկութիւնն, ուսուցանելիութիւնն, ուսումնական գրութիւնն, շէն և սանչի վարժարէից ընդարձակութիւնը և ոչ նիւթ պարտաւորաց Աստ. գործ մէջ հ. սինեանարար և հեռաբերեալ. գրուած ընդունելութեամբ և յատ նուրբ տեսութիւնը ուրեմն ամէն Հայու յանձնելի վերաբերութիւնն.

Ոչ գտնուի բոլոր գրավաճառաց քով կեդրոնանցին է Գալիս Պանիկ—գրական հաղորդարի փառ գէմ Գ. (Փ. Հանանի վճռատուն). թիւ 11։

Գին — Ա. և Գ. մասերն 8 ոսկի. իսկ Բ մասն 10 գուսենեան.

Վարարարաց համար գունագրել գեղ՝ կը լինի, և յանձնարարութիւնը ընդունելի կը կատարուի.

ՀԻՒԱՆԴԻՆ ԲԱՐԵԿԱՄԸ
Ի Տուն. Ս. Ս. Սուքիասեան

Մարի գարնան մէջ, որ առաւել քան 400 էջերէ բաղկացեալ է, հեղինակին ամփոփած է այն ամէն ծանոթութիւններն, հրամանագիրներ ու պատասխաններ, որք հարիւրաւոր ցն հիւանդաց պէտք եղած բնառանելիսն իմանալիներ կատարելու. բժշկական դանազան գեղագրական պատասխանագիրս գործածելու. և մանաւանդ յանկարծական պատահարաց մեկնելու հարկ եղած ուսումնական ոչ սովորական առանձնաց. Մարդ պարտանելութեամբ մեծ ծառայութիւն մը մատուցանել կարուած է սա Հայ բնանանդ մէջ որոց բազմաթիւ գործ լինելով այսպիսի ուսումնարդէ մը. կը գործեն սահմանս թերութիւններ և սխալներ. որք բնաւոր մեծ ազդեցիկ պատճառ կը լինին.

Սեղրատասարկին է Արամեան գրաստուերը. կը ծախսի բոլոր Հայ գրավաճառաց և Գ. վաղարի քով ի Բերա. Գին 1 մէջիտ.

ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ
ԵՒԱՐ
ՍԻՐՈՒՆ ԶԲՕՍԱՐԱՆ
ՄԱՆՈՒԱԼԵ ԲԻՐԵՐՈՒՆ ԳԻՐԳԷ
ՏԵՂԵԿՈՒՅՑԻ պատկերներով զարդարուած

Մայր գասագիրքը ասկեց առաջ հրատարակեալ ԳԵՐԱԿԱՆ կամ ՄԱՆԿԱՆՑ ԳՐՔԻՆՆ Ը. մասն է. և կը պարունակէ՝ մանկական երգեր, կարճ հատուածներ, առասաներ, ասացուներ և փոքր պատմութիւններ.

Գինն 2 գուսենեան

Կը վաճառի Մարգարեան գրատունը, Մեհրանի փողոց. գարնանայ համար 00 13 գրշ. կը լինի.

ԱԼԻՍԱՆԻՆ ԳԻՐՔ
ԳԱՂԻԵՐԻՆԷ Ի ՀԱՅ
ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԵԱՆ
Ի ԳԼԽԻ ԱՂԳԱՅԻՆ ՎԱՐԴԱՊԱՏԱՆՑ
Հեղինակ
Ս. Ի. ՊԼԻՍԿԻՍԷՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԻ Գ. ԳԱՂԱՆՑԻՆՑ
(Պերա)

Մայր գասագիրքն պատրաստուած է քարտուղարին նոր ուղղութեամբ գրուելիսայց մը, որ կարգայ մեր ազգային վարժարանաց մէջ Գաղիերէն ուսուցման եղանակին յեղափոխել և մինչև հիմայ գործածուած գասագրքերն և հին գրաբիներն վանել որք փոխանակ ուսանելարարին գիրս ուսումնական գրելու, փոխանակ օգնելու նորա առանին քարտուղարելու ընդարձակ մէջ զոր ունի ինչպէս ուսանել, իրենն համար թարգմանին ասար մի լեցու. ինչ հանգամանք. և գիտ. գրուածներն պան և առանձին մարդկանին ալանարանն առանց. այնպիսի գիտուրութիւններ կը հանեն դրբ կը հրատարակեն և կը լուսաւորեցնեն իսկ գիրքը.

Մինչև հիմայ գործածուած գասագիրքը լաւագոյնն և որք բան կարգին յարմար են մեր Գաղիացիներու իրենց մարդերի լեզուն ուսանելու և բարբարոսի անարամբ և անօգուտ սատարելի ալանարանի մը. Ահա այդ գասագրոց տեղն գրաւելու համար պատրաստուած է այս նոր գասագիրքն որ կուգա մեր ազգային վարժարանաց մէջ մեծ պակաս մը լեցնելու և այդ կարգ. որ լեզուի դիւրին կերպով ուսուցման հարցաղելու նպատակաւ.

Արգէն Գարնանայն անունն բուսեցան գրատարան մ՝ է գործոյն կարեւորութեան և ազգակարութեան.

Կը ծախսի ամէն հայ գրավաճառաց քով ի գին 5 գանեկան. Կեդրոնատեղին է Արամեան տպարան. 13. Ծակրեան խան.

ՎԱՐԻՊԵՆՆԱՐԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՅՅԵՏՈՒՄԻ
Լուսապայծ քառեմեակի վայ ամէն լեզուաւ. կը պատրաստուի ի գին 100 հատ 10 գրշ. պէտք ունեցողները պէտք է դիմեն Յիսուսեան տպարան. Ծակրեան խան 13 Ս. Պոլիս

ԱԶԳ

Լրագիրս Հեռաբ կը ծախսի Նուռ. Կանգրանանի ցրուանաց Գրատուն և Ճարտ տպարանս խանութի գրատ.

ԱՐՏՈՆԱՆՑԻՐ
Տ. Է. ՄԵԼԻՔԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ
Գալիցեցոյց Հոգուոյ Գոնեազքեր
Խան թիւ 5

— 2 —

ԴԷՊԻՆ Ա.

Որուհիս, ասնեն վիրաստանական անհնարին պէս Ձեզ պատանին կ՝զգուշանայ եւ սարդ կը պատուն, ասցու թէ. ոչ ասրիլ կերպով սրա պատանոյնեն չէր հրատարակեաներ.

Դարձ մարդուան յանկարծ ձեռնկիլուան մարդն, խարդեցանց սարդանեներէն մին, գնալ-գնա ձիասարաց գնացիր կը տարէր՝ որպէս որ ձիասարան մարդոյը թարգ. և պատանեանէն լսած եմ թէ՝ երբոր Տան Ֆլորենցիս Ցանքա բարուեսէի մարդերի իր ոգեղէն ամէնեց. ձեռուանցն անէնքն մէջէն ոչ բեանց սարեցին գեղեցիկ մարդերն, և ապրեցերն կրաստանցն հնոցին մէջ ընկան քարին նման. մեկ բանին. Սարամանան կարգի ու ոչ սրպէս սատարի և ոչ ու պարզեր գրաց գ՝ոյրը.

—Ամասրդ՝, գոյնդ Որուհիս՝ վերարկուին մէջ փարթուանով, և միւս կողքը գասանդով տեղեր չլինած անդրանդն վրայ՝ որ կարգեց մը տակ էր.

—Ինչպէս կրնամ հասասել որ սատարել են ընտանեաց.

—Որոնեանս գիտեմ գոյն. Ես՝, յարեց ասրս. ասասել գիտցան հանասարդիր մը գարուս ոչ թարգանեանն.

—Ասասա՛ծ վիրս. գոյնդ ասար ձայն մը մարդոյ մէջեն, ոչ ասեր լարէր մը կանա՞ր գալ անեն ցլիսան.

—Մարիս պատասխանեց Որուհիս՝ ձայր խարդեցրով. մեկէ մեծ յարդ՝ կը հանարիս նրբէ մանն յանկարծ և յանկարկոյս վրայ հասնէ. մեկէ լա՛ւ է վարդեանէ հարկ եղ և մարդենց խարդարել, և խարդարան հրդ-մի փարդ պէս ցանել գրուել, հարեմարդ հրդարեր և մահ չասել քեզ. հարեն ասել գնացած ժամանակ կատարութեամբ ասեմիս. և մեր քանելու բանէ յանեանս և ըրել. «Մ՝ հրեր, ձանեկ գա՛ս». Մեկ Մարիս. ասիս չարարդան և քան մեր պեռոնի՝ Ազգարարդի՝ յանկարանան հարասանեն. որպէս սարար կամ վրդ գրեց ի միւս ասկարդ ոգեսի գանէ ասանց քան իմանարդ.

—Եւ ասեցի, յարեց ասանցեն խասդ ասանցեր. Ցանքա Որուհիսի մարդերի արդանց գեղարդի՝ հիրդ իմ պատանեանս գեղ՝ պատանեան լինելն ասարդ կերպով իմացած եմ Մարիսի պատանան գանանարանի քեռեանդ ունի հարեցարարդ գրեն՝ որ ոչ քանեանան ձեռքդ չատ ասեի ասեցանդ էր. Իսկ քեզ մ՝ պատանեան է ջան. Որուհիս.

—Իսկ՝. ոչ որ.

—Ի՞նչ ասրեն. ինչպէս գիտես.

—Ես անէնասան ասարդ մեռանիր ասաս.

—Գիտիրեն հրդարդ է. քանեն հրդ կը հանեցի ասանցանեն տրանանանեցը վրայ, կասարի ասան. ասերդի վրայ հասասի գալ է. ասրեն. Որուհիս. պատանի մեզ ոչ ասանանիրանեցը. մեզ մանեն կ՝ընենք.

— 3 —

—Մարիս պատասխանեց Որուհիս՝ ձայր խարդեցրով. մեկէ մեծ յարդ՝ կը հանարիս նրբէ մանն յանկարանի և յանկարկոյս վրայ հասնէ. մեկէ լա՛ւ է վարդեանէ հարկ եղ և մարդենց խարդարել, և խարդարան հրդ-մի փարդ պէս ցանել գրուել, հարեմարդ հրդարեր և մահ չասել քեզ. հարեն ասել գնացած ժամանակ կատարութեամբ ասեմիս. և մեր քանելու բանէ յանեանս և ըրել. «Մ՝ հրեր, ձանեկ գա՛ս». Մեկ Մարիս. ասիս չարարդան և քան մեր պեռոնի՝ Ազգարարդի՝ յանկարանան հարասանեն. որպէս սարար կամ վրդ գրեց ի միւս ասկարդ ոգեսի գանէ ասանց քան իմանարդ.

—Եւ ասեցի, յարեց ասանցեն խասդ ասանցեր. Ցանքա Որուհիսի մարդերի արդանց գեղարդի՝ հիրդ իմ պատանեանս գեղ՝ պատանեան լինելն ասարդ կերպով իմացած եմ Մարիսի պատանան գանանարանի քեռեանդ ունի հարեցարարդ գրեն՝ որ ոչ քանեանան ձեռքդ չատ ասեի ասեցանդ էր. Իսկ քեզ մ՝ պատանեան է ջան. Որուհիս.

—Իսկ՝. ոչ որ.

—Ի՞նչ ասրեն. ինչպէս գիտես.

—Ես անէնասան ասարդ մեռանիր ասաս.

—Գիտիրեն հրդարդ է. քանեն հրդ կը հանեցի ասանցանեն տրանանանեցը վրայ, կասարի ասան. ասերդի վրայ հասասի գալ է. ասրեն. Որուհիս. պատանի մեզ ոչ ասանանիրանեցը. մեզ մանեն կ՝ընենք.

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ
ՀԱՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

ՈՐ ԳԱՐՈՒՆԱԿԷ

Մասն Ա. — տարերք վանատանանան